

Др Татјана Брзуловић
Станисављевић
Др Драгана Столић

Ауторско дело на друштвеним мрежама: Facebook, Twitter, Research Gate

2019.

Аспекти

- 1) Како идентификовати шта је ауторско дело на друштвеној мрежи?
- 1) Који су ауторскоправни проблеми постојања ауторског дела на друштвеној мрежи?

Неопходна својства ауторског дела

- Оригиналност *vs.* размена порука (комуникација)
- Форма
- Духовни садржај

Твитер

- Основан 2006. године
- 280 карактера поруке
- Твит је ауторско дело ако има духовни садржај и форму, и ако испуњава критеријум оригиналности

Твит може бити ауторско дело

- Дела мањег обима могу спадати у ауторска дела (афоризми)
- Дело је заштићено без обзира на “уметничку, научну или другу вредност, намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања” (ЗАСП, чл. 2)

Твитовима може бити призната ауторскоправна заштита “уколико испуњавају опште услове за њено признање”

Поповић, Душан В.: “Ауторскоправни поглед на коришћење Твитера”. У: Интелектуална својина и интернет (2016), ур. Душан В. Поповић, Правни факултет Универзитета у Београду, 2016, стр. 95-114.

Оригиналноост

- Јединственост дела
- Индивидуалност
- “Извор оригиналноости се налази у личности аутора (...) уколико аутор, макар и у најмањој мери, утисне свој специфични духовни печат у своју интелектуалну творевину (...)”
- Твитови који немају оригиналноост -
“општа места, чињенице

— Поповић, Д., Нав. дело.

Услови на које кориснике пристаје

„You should only provide Content that you are comfortable sharing with others.“

„We do not endorse, support, represent or guarantee the completeness, truthfulness, accuracy, or reliability of any Content or communications posted via the Services or endorse any opinions expressed via the Services.“

<https://twitter.com/en/tos>

Twitter Terms of Service

- ◆ „You understand that by using the Services, you may be exposed to Content that might be offensive, harmful, inaccurate or otherwise inappropriate, or in some cases, postings that have been mislabeled or are otherwise deceptive.“
- ◆ Линк за пријаву повреде права
- ◆ <https://support.twitter.com/articles/15789#specific-violations>

Права која се уступају Твитеру

„You retain your rights to any Content you submit, post or display on or through the Services. What’s yours is yours — you own your Content (and your incorporated audio, photos and videos are considered part of the Content).“

-Користе се опште речи као што је „садржај“, право аутора се не означава као „субјективно ауторско право“

- ◆ „By submitting, posting or displaying Content on or through the Services, you grant us a **worldwide, non-exclusive, royalty-free license (with the right to sublicense) to use, copy, reproduce, process, adapt, modify, publish, transmit, display and distribute such Content in any and all media or distribution methods (now known or later developed)**. This license authorizes us to make your Content available to the rest of the world and to let others do the same.“

- ◆ „You agree that this license includes the right for Twitter to provide, promote, and improve the Services and **to make Content submitted to or through the Services available to other companies, organizations or individuals for the syndication, broadcast, distribution, promotion or publication of such Content on other media and services**, subject to our terms and conditions for such Content use.“
- ◆ „Such additional uses by Twitter, or other companies, organizations or individuals, may be made with no compensation paid to you with respect to the Content that you submit, post, transmit or otherwise make available through the Services.“

Друштвене мреже као хостинг провајдери?

Обични посредници (Mere conduit) који податке који су укључени у размену сам привремено похрањују осим ако нису иницирали комуникацију, не врше избор информација које се преносе, не мењају садржај пренесених података или не чувају садржај на начин који омогућава приступ од стране трећих лица

Caching provider - пренос података од стране трећег аутоматско чување података; ако су обавештени о повреди права морају садржај да уклоне

Hosting provider - одговорни уколико су обавештени о повреди права, а нису спорни садржај уклонили; ипак ако нису остварили финансјску корист, нису одговорни

Према: Радовановић, Сања: “Ауторско право и Фејсбук, с посебним освртом на право Србије”. У: Интелектуална својина и интернет (2016), ур. Душан В. Поповић, Правни факултет Универзитета у Београду, 2016, 160.

“Колачићи” и др.

- ◆ **Колачићи (Cookies)** - “комадићи података које интернет сајтови размењују са корисничким уређајем за краткорочно памћење активности корисника на сајту”
- ◆ **Колачићи трекери (Tracker cookies)** – посебна врста колачића за дугорочно памћење активности корисника, њихово профилисање на основу понашања. Нису неопходни за коришћење онлајн сервиса
- ◆ Извор: Водич кроз Закон о заштити података о личности и ГДПР тумачење новог правног оквира, Мисија ОЕБС у Србијим, Share фондација, 2019,

- ◆ **Opt in** – “предефинисани модел односа са корисницима који подразумева активирање услуге тек пошто корисници изразе изричиту сагласност”
- ◆ **Opt out** – “префединисани модел односа са корисницима који подразумева да аутоматски активирана услуга престаје тек пошто корисници то изричито затраже”

Нав. дело.

Фејсбук

- 2004. покренут
- Марк Цукерберг на Универзитету Харвард (у почетку само за студенте Харварда)

Уговор по приступу

- Уговорни однос чија је садржина унапред одређена (велики број корисника, исти услови за све)
- Поступак регистровања могуће је окончати и без претходног прихватања услова коришћења
- “Команија Фејсбук свесно маргинализовала кориснку најзначајније услове регистрације”

◆ Радовановић, С., Нав дело.

Фејсбук – Дељење садржаја и информација

Дозвола да користимо садржај који правите и делите:

“Ви сте власник садржаја који правите и делите на Фејсбуку и другим Фејсбук Производима које користите и ништа у овим Условима коришћења вам не одузима права која имате на сопствени садржај. Слободни сте да делите свој садржај са свима, где год желите.”

“Међутим, да бисмо пружили наше услуге потребно је да нам дате одређене правне дозволе да користимо тај садржај. “

<https://sr-rs.facebook.com/legal/terms>

- ◆ “Прецизније, када делите, објављујете или додајете садржај који је обухваћен правима интелектуалне својине (као што су фотографије или видео записи) у оквиру наших Производа или у вези са њима, дајете **нам неискључиву, преносиву, широм света примењиву лиценцу, без накнаде, са правом подлиценцирања, да хостујемо, користимо, дистрибуирамо, мењамо, покрећемо, копирамо, јавно изводимо или приказујемо, преводимо и од вашег садржаја стварамо дела прераде** (у складу са вашим подешавањима за приватност и апликације).”

- ◆ То значи да, на пример, ако поделите неку фотографију на Фејсбуку, нама дајете дозволу да је чувамо, копирамо и **делимо с другима (да поновимо, према вашим подешавањима), као што су пружаоци услуга који подржавају нашу услугу** или друге Фејсбук производе које користите. Ову лиценцу можете да повучете у сваком тренутку брисањем вашег садржаја или налога.
- ◆ **Дељење садржаја чак и са оним сервисима на којима корисник није регистрован (Instagram)**

- ◆ Треба да знате да, из техничких разлога, садржај који избришете може током ограниченог периода **да остане у резервним копијама (иако неће моћи да га виде други корисници)**. Поред тога, садржај који избришете може и даље да се појављује ако сте га поделили с другима, а они га нису избрисали.

Дозвола за коришћење вашег имена, слике на профилу и информација о вашим активностима са рекламама и спонзорисаним садржајем

Дозвола за ажурирање софтвера који користите или преузимате

Проблем?

- Даје се сагласност на дела која још нису настала
- Сагласност на измене дела, прилагођавање и дељење са другим

Члан 66 ЗАСП

- ◆ Уступање имовинских права за дело које још није створено дозвољено је под условом да се одреде врста будућег дела и радње искоришћавања дела.
- ◆ Уступање имовинских права за сва будућа дела једног аутора, као и за још непознате облике искоришћавања дела је ништаво

Члан 62 ЗАСП

- ◆ Уступање имовинских права може бити искључиво или неискључиво.
- ◆ У случају **искључивог** уступања имовинских права, једино је стицалац права овлашћен да на начин прописан уговором искоришћава ауторско дело, као и да уз посебну дозволу аутора, односно његовог правног следбеника уступа другима то право.
- ◆ У случају **неискључивог** уступања имовинских права, стицалац права није овлашћен да забрани другоме да искоришћава ауторско дело, нити је овлашћен да уступа другоме своје право.
- ◆ Ако у уговору није назначено да се ради о искључивом или неискључивом уступању сматра се да се ради о неискључивом уступању имовинских права.
- ◆ **Неискључиво право није преносиво!**

ЗАСП 14-18

1) Овлашћење за признање ауторства (право патернитета) – (ЗАСП, чл. 14)

Основ за супротстављање плагијаризму

2) Овлашћење на назначење имена аутора – да се име назначи на сваком примерку дела (ЗАСП, чл. 15)

3) Овлашћење на објављивање дела – аутор је овлашћен да објави, односно да забрани другима да објаве (ЗАСП, чл. 16)

4) Овлашћење на заштиту интегритета дела – заштита „истоветности дела приликом сваког облика његовог јавног саопштавања (испољавања)“ (Марковић, Поповић, стр. 58)

(ЗАСП, чл. 17) > скраћивање, измене, прераде, преводи

> измене не смеју да вређају част и углед аутора

5) Овлашћење на супротстављање недостојном коришћењу дела (ЗАСП, чл. 18)

◆ „Искоришћавање корисниковог садржаја требало би да се сматра допуштеним само у оној мери која се односи на одвијање комуникације између корисника“

◆ Радовановић, С., Нав дело.

- ◆ Чак и када је садржај јаван то још увек не значи да је допуштено умножавање и др.
- ◆ Критеријум „нове јавности“! Повреда права постоји ако је приликом умножавања дела то дело постало доступно и оним субјектима које носилац права није имао у виду на почетку.

Спорови

- ◆ Пријављивање повреде права

<https://www.facebook.com/help/181495968648557?ref=tos>

- ◆ Ако сте потрошач, закони земље у којој боравите примењиваће се на све тужбене захтеве, разлоге за покретање правног поступка или спорове које имате против нас, а који произилазе из ових Улова коришћења или производа компаније Фејсбук или се односе на њих („тужбени захтев”) и ви можете да решавате свој тужбени захтев пред сваким надлежним судом у земљи која има јурисдикцију над тужбеним захтевом. У свим осталим случајевима, пристајете да се тужбени захтев мора решавати искључиво у америчком Окружном суду Северног округа у Калифорнији или државном суду који се налази у Округу Сан Матео

Афера Фејсбук

- ◆ Март 2018. - вест да је Кембриџ Аналитикс користио податке 80 милиона корисника Фејсбука
- ◆ Анализа је употребљена у кампањи Доналда Трампа
- ◆ Марк Цукерберг више сати сведочио пред члановима Конгреса САД
- ◆ Кампања [#deletefacebook](#)

Подаци које Фејсбук поседује

- ◆ Подаци као „нова валута“, „погонско гориво“ за сваку технологију која покреће Индустрију 4.0

- ◆ Big data

Кривокапић, Ђорђе: Предговор. У: Водич кроз Закон о заштити података о личности и ГДПР тумачење новог правног оквира, Мисија ОЕБС у Србијим, Share фондација,

2019, 9-11.

Друштвене мреже за истраживаче – Research Gate

Home 4 Questions Jobs

Search for researchers, publications, and more

Add new 1

Last updated: January 08th, 2018

Intellectual Property Policy

ResearchGate was developed by scientists to enable collaboration, sharing of content and communication among scientists, researchers, authors, institutions and other professionals. We respect the intellectual property rights of others and ask that you do the same. We have a process for submitting complaints regarding content posted by our members. Our policy and procedures are described below.

Posting content on ResearchGate

As a member, when you post full-text articles or supplementary materials on ResearchGate, you do not transfer or assign copyright to us. Rather, you make the content available to the public through ResearchGate. You retain the right to remove such content from ResearchGate at any time, or to archive your content so it is available only to you and your co-author(s). You may also remove content from appearing on your profile page.

Our platform enables the private archiving and public posting of various types of content. If you choose to privately archive or publicly post content, we encourage you to first confirm your rights before doing so. This applies to posting content to your own profile as well as other places on the platform, such as in a Q&A forum or a project. As we do not have any information about rights you may hold, or any license terms or other restrictions which might apply to such content, we necessarily rely on you to understand your rights and act accordingly. For this reason, we request that you fully investigate and confirm that you have sufficient rights to post particular content to ResearchGate before you do so. As a general matter, if you are an author publishing in a journal, you may be allowed to publish certain versions of your article, but not others, and privately share certain content with others. However, many journals restrict publication of final versions and impose limitations on private sharing.

Your starting point for understanding your rights is the agreement(s) you have with your publisher or other rights owner. If you're still unsure about what you're allowed to share on ResearchGate, we recommend that you get in touch directly with your publisher. There are other resources available that you might also find useful in understanding your rights, such as How Can I Share It (<http://www.howcanishareit.com>). We also provide some general information in our [Help Center](#).

Complaints regarding content posted on ResearchGate

It is our policy to respond to notices of claimed copyright infringement submitted by rights owners in accordance with the notice and takedown procedures found in section 512(c) of the Digital Millennium Copyright Act (United States) and the European eCommerce Directive, detailed below. Our Designated Agent for receiving notices of claimed copyright and other intellectual property infringement is:

Copyright Agent
ResearchGate GmbH
Chausseestr. 20,
Berlin, Germany 10115
Email: copyright@researchgate.net
Telephone: +49 (0) 30 200051-100

Please be aware that, regardless of whether we disable access to or remove the content complained about, we may forward your written notification, including your contact information, to the member who posted the content, and/or take other reasonable steps to notify the member that we have received notice of an alleged violation of copyright or intellectual property rights.

NEWS · 05 OCTOBER 2018

Major publishers sue ResearchGate over copyright infringement

Elsevier and the American Chemical Society say that the academic-networking website violates US copyright law.

Holly Else

Two journal publishers have launched legal proceedings in the United States against academic-networking site ResearchGate for copyright infringement.

Elsevier and the American Chemical Society (ACS) say that the ResearchGate website violates US copyright law by making articles in their journals freely available. The two publishers filed the claim with the United States District Court for the District of Maryland on 2 October.

ResearchGate, which is based in Berlin, Germany, declined to comment to *Nature*. In October 2017, the same publishers launched a similar suit for copyright infringement in Germany, which has not yet concluded. At the time, ResearchGate declined to comment on this lawsuit.

RELATED ARTICLES

Publishers threaten to remove millions of papers from ResearchGate

Science publishers try new tack to combat unauthorized paper sharing

SUBJECTS

Policy

Publishing

ResearchGate, which is based in Berlin, Germany, declined to comment to *Nature*. In October 2017, the same publishers launched a similar suit for copyright infringement in Germany, which has not yet concluded. At the time, ResearchGate declined to comment on this lawsuit.

By the following month, ResearchGate had disabled public access to 1.7 million articles on its site.

The Coalition for Responsible Sharing, a group of publishers – including Elsevier and the ACS – that formed to order ResearchGate to remove their papers from its site, estimates that up to four million copyrighted articles have been made available for free on the platform.

The platform has more than 15 million members worldwide.

A recent study by Hamid Jamali, an information scientist at Charles Sturt University in Wagga Wagga, Australia, revealed¹ that 40% of a random sample of 500 articles shared on the platform breached copyright.

James Milne, spokesperson for the coalition, says that it has not taken the legal step “lightly” but sees no other option after less formal efforts to reach an agreement have failed. “ResearchGate continues to reject the viable long-term solutions we have proposed to address the copyright infringement on its site,” he adds.

doi: 10.1038/d41586-018-06945-6

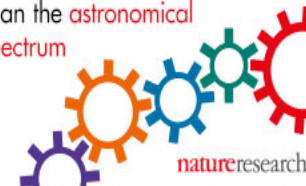
SUBJECTS

Policy

Publishing

SCIENTIFIC REPORTS**Editor's choice:****planetary and solar system science**

Free-to-access research on bodies that span the astronomical size spectrum

nature research

Sherpa Romeo

Get the most important science stories of the day, free in your inbox.

Sign up for Nature Briefing

Закључне напомене

- ◆ Постављање садржаја на друштвене мреже носи значајан ризик од повреде права
- ◆ Корисник лако може да изгуби контролу над искоришћавањем свога дела
- ◆ Ауторска дела би требало да буду заштићена неком од слободних лиценци

HVALA NA PAŽNJI!

brzulovic@unilib.rs

stolic@unilib.rs

